

Yazı: Necati ÇITAK

necomomus@gmail.com

Gözden Kaçırılmaması Gerekenler* - 2

Yazının Künyesi

COVID-19 pandemisi sırasında ırk/etnik köken ve sınıfsal duruma göre bildirilen sağlık durumu ve depresyondaki aylık eğilimler, Lee ve Singh.

<https://www.sciencedirect.com/science/article/pii/S1047279721002301?via%3Dihub>

Anahtar Bulgular

Yetişkinler arasında kötü sağlık durumu olduğunu belirtme prevalansı ırk/etnik köken ve sınıfsal duruma göre farklılıklar göstermektedir. Kötü sağlık durumuna sahip olduğunu belirtme beyaz ırka karşılık beyaz ırk haricindekilerde %33, \geq yüksek lisans derecesine sahip olanlara karşılık liseden daha az eğitime sahip olanlarda %157, \geq 200.000 \$ geliri olanlara karşılık 25bin \$'dan az geliri olanlarda %398, çalışanlara karşılık işsiz olanlarda %23 ve ev sahibi olanlara karşılık kirada oturanlarda %22 kat daha yüksek.

Nisan 2020-Mayıs 2021 arasında, ABD'li yetişkinler arasında ağırlıklı olarak ciddi depresyon yaygınlığı Aralık ayına kadar artarken sonrasında azalmış. Daha az eğitilmiş, daha düşük yıllık gelire sahip ve kiracı olan yetişkinler daha yüksek ciddi depresyon oranlarına sahiptirler.

*Bu yazı dizisinin ilkini Türk Toraks Derneği Ocak 2021 Bülteni'nde bulabilirsiniz

Çıkarım

COVID-19 hastalığı gibi onun ikincil etkileri de sınıfsal eşitsizlik özelinde etki göstermektedir.

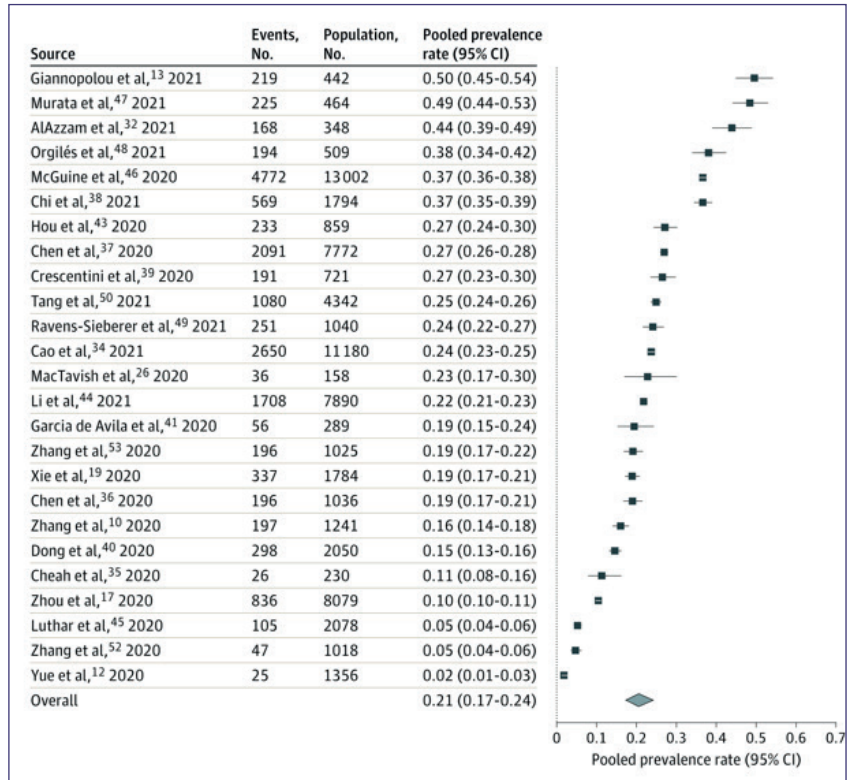
Yazının Künyesi

COVID-19 sırasında çocuklarda ve ergenlerde depresif ve anksiyete belirtilerinin küresel yaygınlığı, bir meta analiz. Racine ve ark.

<https://jamanetwork.com/journals/jamapediatrics/fullarticle/2782796?resultClick=1>

Anahtar Bulgular

Dünya çapında 80 bin genci içeren 29 çalışmanın bu meta-analizinde, klinik olarak çocuk ve ergen depresyonu ve anksiyetesinin

yaygınlık tahminleri sırasıyla %25.2 ve %20.5 idi. COVID-19 sırasında depresyon ve anksiyete semptomlarının prevalansı, pandemi öncesi tahminlere kıyasla iki katına çıkmıştır. Ergenlerde ve kızlarda yaygınlık oranlarının daha yüksek olduğu ortaya konulmuştur. Pandemi aylar geçtikçe anksiyete belirtilerinin yaygınlığının da arttığı gözlenmiştir.

Çıkarım: COVID-19 pandemisinin ilk yılında dünya genelinde her 4 gençten 1'inin klinik olarak yüksek depresyon belirtileri yaşadığını ve her 5 gençten 1'inin klinik olarak yüksek anksiyete belirtileri yaşadığını gösteriyor. Akıl ve ruh sağlığı hizmetlerinden yararlanmada çocuk ve ergen ruh sağlığı sorunlarına yönelik kaynakların tahsisi esastır.

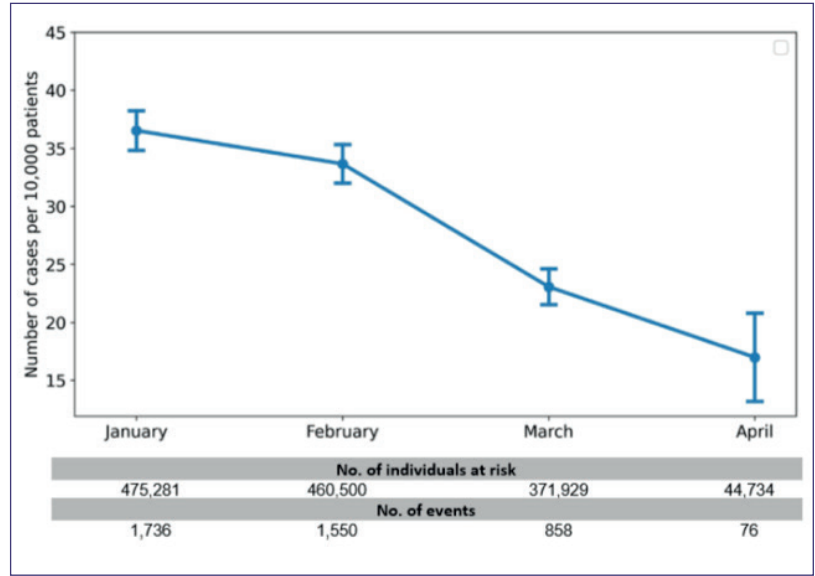
Yazının Künyesi

SARS-CoV-2 enfeksiyon insidansının aşılardan sonra geçen zamanla korelasyonu. Mizrahi ve ark.

<https://www.medrxiv.org/content/10.1101/2021.07.29.21261317v1>

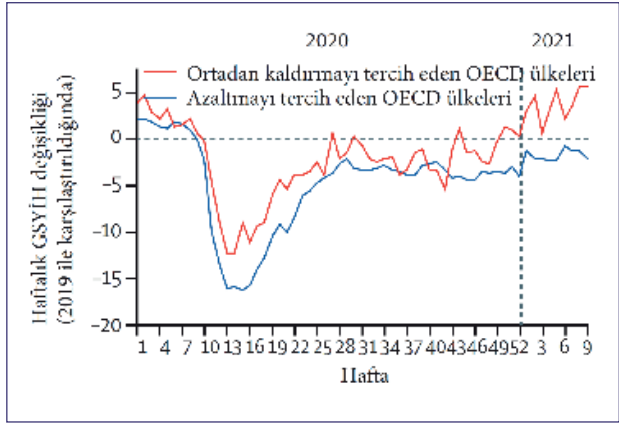
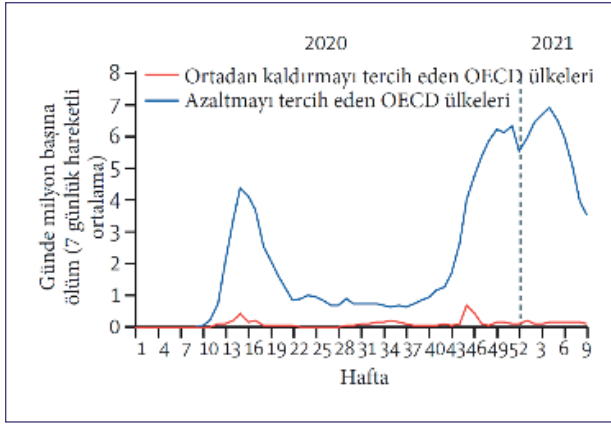
Anahtar Bulgular

Delta varyantı Haziran 2021'de İsrail'de baskın hale geldikten sonra COVID-19'a yakalanan hastalar incelendiğinde aşı olunduktan sonra geçen zamanın SARS-CoV-2'ye yakalanma ile korelasyon gösterdiği saptanmıştır. Ocak 2021'de tam doz aşılanan kişilerde insidans 10 binde 36.5 iken Şubat'ta aşılananlarda 33.6, Mart'ta aşılananlarda 23.0, Nisan'da aşılananlarda 16.9 olarak saptanmıştır. Tüm yaş gruplarında da benzer durum görülmüştür.

Çıkarım

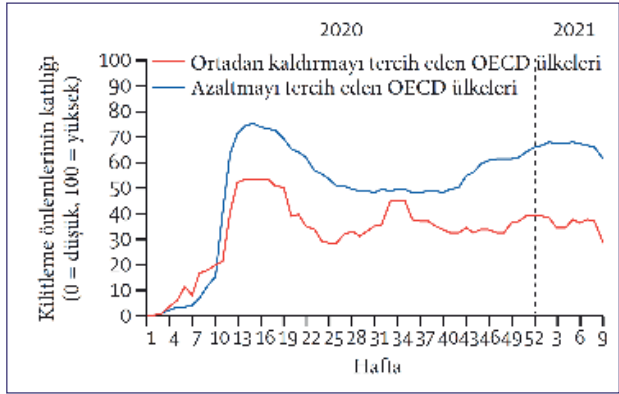
Erken aşılananlarda enfeksiyon riskinin daha sonra aşılananlara göre önemli ölçüde daha yüksek olduğunu saptanmıştır. Bu farklı suşlara karşı uzun vadeli korumaya yönelik aşuların etkinliğinin düştüğünü düşündürmektedir.

Yazının Künyesi

SARS-CoV-2'nin hafifletilmesi değil ortadan kaldırılması sağlık, ekonomi ve sivil özgürlükler için en iyi sonuçları yaratır. OIu-Barton ve ark.

<https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pmc/articles/PMC8081398/>

Anahtar Bulgular

OECD'de yer alan ülkeler virüsü ortadan kaldırmayı amaçlayan ülkeler (*Eliminasyon grubu; 5 ülke*) ile virüsü azaltmayı/hafifletmeyi amaçlayan ülkeler (*Mitigasyon grubu; 32 ülke*) karşılaştırıldığında Eliminasyon grubundaki ülkelerde bir milyon nüfus başına COVID-19 ölümleri, Mitigasyon grubunda yer alan OECD ülkelerinden yaklaşık 25 kat daha düşük olmuştur. Eliminasyon grubundaki ülkelerde ortalama olarak hemen hemen tüm dönemlerde GSYİH büyümesindeki

azalmanın Mitigasyon grubundaki ülkelere göre daha az olduğu görülmüştür. Özgürlükler en çok hafifletme uygulanan ülkelere kısıtlanırken ortadan kaldırmayı amaçlayan ülkelere uygulanan hızlı kilitlenme önlemleri daha az katı ve daha kısa sürmüştür.

Çıkarım

Ulusal eylem planı için en iyi seçenek kademeli kısıtlamalar yerine virüsü kontrol etme ve toplumdaki bulaşmayı durdurma stratejisini benimsemek olarak görülmektedir.

Yazının Künyesi

SARS-CoV-2 B.1.617 varyantlarına (Kappa ve Delta) karşı enfeksiyon ve aşıya bağlı nötralize edici antikor tepkileri. Edera ve ark.

<https://www.nejm.org/doi/full/10.1056/NEJ-Mc2107799>

Anahtar Bulgular

Daha önceden COVID-19'u geçirmiş ve aşılanmış kişilerden alınan tüm numuneler, hem kapa hem de delta varyantlarına karşı spike 614D varyantına karşı olana göre daha az nötralize edici aktivite göstermiştir (sırasıyla 6.8 kat ve 2.9 kat daha az duyarlı). Ancak iyileşme dönemi (enfeksiyondan 3 ay sonraya kadar) serum numunelerinin çoğunluğu (kapa varyantına karşı %79'u ve delta varyantına karşı %96'sı) ve aşılanmış kişilerden (en az iki doz aşılanmış) alınan tüm serum numuneleri her iki varyanta karşı tespit eşiğinin üzerinde nötralize edici aktiviteye sahiptir.

Çıkarım

Geçirilmiş enfeksiyon veya mRNA aşıları ile sağlanan bağışıklık, büyük olasılıkla Kappa ve Delta varyantlarına karşı koruyucudur.

